

Meksikanci ubijajo Amerikance. Silna kriza z Mexico.

Mestno novica.

Mestni nadzorniki živijo v udru in v razne tržnice in konfiscirali mnogo blaga. Politika očitana.

Mestna nadzornika Foster in Green sta pozno v sredo zvečer udrila v prostore Sheriff St. Market in v prostor Euclid 46th St. Market in konfiscirala cele množine blaga. Petnajstih prodajalcev v Sheriff St. Market sta zaplenila blago, petina na Euclid tržnici in nekaj so zaplenili celo pri Southworth Co. V četrtek opoldne sta se Foster in Green izjavila, da izposlujeta na policijski postaji nemudoma varante za one, ki kršijo postavbe glede živili. Kakor hitro se je napad na tržnice izvršil, so pričela leteti očitanja, da je bil napad povzročen na povelje iz City Hall, kajti prijeto so bili skoro sami demokraci, dočim se baje republikanec ni nadlegoval Euclid Market vodi Charles Kamp, demokrat, ki je bil še lansko leto mestni nadzornik tržnih prostorov. Mr. Kamp, kakor tudi ostali, ki so bili prizadeti, trdijo, da se je napad izvršil iz političnih vzrokov, in navajali so dokaze, da so mestne tržnice ravno v tako slabem stanu in imajo preslabo mere, kakor so privatne tržnice. Mestni tržni nadzornik Foster pa se je izjavil: "Na privatnih tržnicah imajo tako silno slabe navade, da se okrade ljudi na leto za kakih \$500.000 v našem Clevelandu. Mi smo zaplenili baskete, na katerih je bilo pisano, koliko morajo tehtati, toda manjkalo je mnogo od prave vage. Ljudje kupujejo v basketih, menijo, da kupijo dovolj težo, toda v resnici so na ta način osleparjeni do \$500.000 na leto na tržnicah." Mr. Kamp, načelnik Euclid tržnice pa se je izjavil, da je že večkrat prosil mestni urad, naj pošlje nadzornike v tržnico, da pregledajo baskete, toda vselej je dobil odgovor, da nimajo časa, nakar se je izvršil napad na tržnico. Kot vse kaže, se bodo po sodnih tožbah, kdo ima prav.

John Prince Jr. sin znanega rojaka John Prince iz 63rd St. je z dobrim uspehom prestopil državno skušnjo za poštnega uradnika. Castitamo mlademu Slovencu in želimo še mnogo napredka v službi.

Sezona za baseball je skoro tu. Slovenska baseball liga namerava začeti z igranjem. Zatorej so naprosili vsi igralci, da se gotovo udeležijo seje, ki se vrši 18. aprila v mali Knausovi dvorani, točno ob 8. zvečer. Treba je izvoliti odbor in napraviti program za tekoče leto. P. M. Jakšič, predsednik.

Dr. Z. M. B. ima redno sejo v nedeljo, 24. aprila v navadnih prostorih.

Dr. Janeza Krstnika, 37. JSK ima v nedeljo sejo ob 1. uri pop. v Gordinovi dvorani.

Mihail Kos, 4602 St. Clair ave. ima v nedeljo odprto svojih prostorov, kjer se nahaja restavrant in kavarna.

Sledeči slovenski stariši so bili tekom zadnjih dni obdarovani z novorojenci: Mrs. John Vičič iz Glasova, je dobila dečka; M. Zrimšek iz E. 37. ceste dečka; Mrs. F. Pakj iz Osage ave. dečka; Mrs. M. Martinčič iz Sylvia ave. dečka; Mrs. A. Jarič iz Saranac Rd. dečka; Mrs. Fr. Stupar iz Carry

ave. dečko; Mrs. C. Lindič iz Carl ave. dečko; Mrs. A. Kozelj deček; Mrs. J. Legan iz St. Clair ave. dečko; Mrs. Stev. Rahovis iz E. 63rd St. dečka; Mrs. M. Raspor iz St. Clair ave. dečko; Mrs. A. Bobek iz Reid ave. dečka; Mrs. Joseph Demojos iz St. Clair ave. dečka. Kakor kaže napredujemo na tem polju jako lepo. Živel mladi slovenski narod!

Najbrže se bo proglašil štrajk risarjev in slikarjev raznih trgovskih napisov. Unija zahteva 60 centov na uro za to leto, 70 centov na uro za prihodnje leto. Sedajne plače so od 45 do 50 centov na uro. Vse se pogajanja.

Stekel pes je ogrizel v četrtek dopoldne štiri male otroke na Chatham ave. west side. Nekaj policist ga je podil več blokov daleč, predno ga je ustrelil in se policistu je pes raztrgal vso obleko. Več žensk, ki so videle, kako pes preganja otroke, je postalo histeričnih. Vsi otroci so jako hudo ogrizeni.

V sredo dopoldne je premula Ana Hrast, stanujoča na 1407 E. 39th St. Pokojnica je bolehalo le par tednov. Pogreb se vrši danes dopoldne, katerega ji priredi dr. Napredne Slovenke, št. 137 SNPP. Pokojnica zapušta žalujočega sooproga in dvoje nedoraslih otrok, ter več bratov in sester. Bodi ji zemljica lahka.

The Cooperative Hospital Association, družba zdravnikov, optikarjev in navadnih ljudi, ki daje zdravniško pomoč, zastoj bolnišnico in zdravila na kooperativni podlagi, je kupila na Prospect ave. b. l. na E. 30th St. ogromno poslopje za \$175.000. Družba bo se poleg postavlja poslopje za \$300.000. Ta organizacija je tudi med Slovenci precej dobro znana.

Mrs. Bowers toži mesto na \$50.000 odškodnine, ker je padla iz neke St. Clair kare pred enim letom. Pravi, da bi mesto moralo imeti cesto dobro tlakovano, in potem ne bi padla, ker pa je bila cesta razbita, je padla in sedaj hoče petdeset tisoč pravih ameriških dolarjev odškodnine.

Mestni finančni odbor, obstoječ iz treh članov, je v četrtek popoldne glasoval glede kopališča v naši naselbini. Dva člana sta glasovala, da se privoli tretji član pa, councilman Townes, se je izjavil, da bo najprej ogledal to naselbino, in potem sprevidel, ali je potrebno kopališče ali ne. Councilman Townes namreč stanejo v Brooklynu, zato mu razmere na vzhodni strani niso znane. Gotovo pa je, da se bo tudi Mr. Townes pridružil mnenju, da je kopališče potrebno, nakar bo finančni odbor mesta priporočil izdatke za kopališče mestnemu zboru. (Približali smo se torej končno ugodni rešitvi te važne zadeve za Slovence.)

V sredo zjutraj je prišel prvi parnik iz Detroita, Mich. v Cleveland. S tem se je pričela sezona jezerske vožnje. Parnik "Western States" je pripeljal s seboj 25 potnikov iz Detroita. Na jezeru je še vedno mnogo ledu.

Franks Cleaners baseball igralci imajo v nedeljo popoldne ob 3. sestanek v Woodland Hills parku, da se pogovore glede igr. Tudi praktične vaje bodo na vrsti.

V sredo se je pričel Baseball v Clevelandu. 18.351 oseb je bilo navzočih pri prvi igri. Razmerje je bilo St. Louis 6, Cleveland 1. V Clevelandu igra sedaj St. Louis klub.

Vojna kriza z Nemčijo.

Washington, 13. aprila. Predsednik Wilson in njegov kabinet so imeli v torek sejo, pri kateri se je izključno razpravljalo o nemškem submarinskem boju. Kabinetni člani so se spopadli s predsednikom, kakšno stališče naj zavzame Wilson glede nemških podmornic, dasiravno je bila končna odločitev izključna, da se počaka, da pride nemški odgovor na ameriško noto glede torpediranja parnika Sussex, drugih parnikov, ki so bili torpedirani brez svarila in ameriških dokazov, da so Nemci v resnici pravi krivci. Znano je iz dobro poučenih krogov iz Berlina, da bodo Nemci zanižali vsako krivdno, da je njihov submarin torpediral parnik Sussex. Nasprotno temu pa ima ameriški državni vladni oddelek v rokah neizpodbitne dokaze, da je bil Sussex torpediran brez svarila, da si ni bil oborožen, ni prevažal vojnega streljiva, ni vozil vojakov, ampak le civilne ljudi, izmed njih mnogo Amerikancev.

Ameriški odgovor Nemcem. Ameriški odgovor Nemcem bo kratak, toda oster. Povdarjalo se bo, da Zjedinjene države hočejo enkrat za vselej končati neprestane nemške dogovore in obljube, ki se ne spopadajo, da vlada Zjed. države ne potrebuje od Nemčije nobenega zatrdila več, da Nemčija spoštuje mednarodne postavbe in ne torpedira onih parnikov, na katerih se nahajajo Amerikanci, pač pa se bo povedalo Nemcem, da če hočejo nadalje imeti prijateljske razmere z Amerikanci, da morajo popolnoma prenehati s takimi napadi.

Zgodovina submarinskih bojev. Ameriški državni vladni oddelek je pričel z zbiranjem zgodovine submarinskih napadov in kršitev mednarodnih postavb in pravice. Vprašanje, ki je bilo stavljeno kabinetu, je bilo, če se hočejo Zjed. države potegniti tudi za ostale nevturalne torpedirane ladje, na katerih ni nobenih Amerikancev. Nasprotno temu je bil stavljen predlog, da take nevturalne države nosijo zastave neodvisnih držav, ki lahko govorijo same za sebe, toda Zjed. države se vseeno lahko potegnjejo za nje, na podlagi humanitete in na podlagi dejstva, da take ladje občejejo z ameriškimi pristanišči.

Zatrjevalo se je včeraj, da imajo Zjed. države nabrati še mnogo dokazov glede nemškega submarinskega boja, predno storijo odločen korak. Nevarnost, da Zjed. države popolnoma prekinijo vsako občejevanje z Nemčijo, ni odstranjena, in zna se pripetiti takoj, ko odide ameriški odgovor v Berlin, in Nemčija ne bo povojno odgovorila.

Žrtve submarinov. London, 13. aprila. Glasov verodostojnih poročil so nemški submarini od 1. marca do 10. aprila potopili 42 angleških in zavezniških in 30 nevturalnih parnikov. Množina potopljenih ladij je začela škodovati Angliji in član angleškega parlamenta, od delavske stranke, Robert Paterson (Houston), je izrazil strah, da se bo morala Anglija kmalu resno boriti s pomanjkanjem živeža, ker domačih ladij ne bo dovolj, nevturalni parniki pa le neradi vozijo v Anglijo živež iz strahu pred submarini, in posebno ker imajo v drugih deželah dovolj posla,

kjer ni nobene nevarnosti za torpediranje. Angleška vlada potrebuje toliko ladij za transport vojaštva in vojne municije, da ena tretina vseh parnikov, ki vozijo v Anglijo živež je že danes nevturalnih. Odkar se je vojna pričela, je bilo potopljenih 190 velikih angleških parnikov s kakimi tremi milijoni ton. Mr. Houston je predlagal, da se sprejme predlog, s katerim naj bi se prisililo nevturalne države, da zaplenijo vse nemške in avstrijske ladje, ki se nahajajo v njih pristaniščih. Za vsako ladjo, katero Nemci protipostavno potopijo, naj se zapleni en nemški parnik, interniran v nevturalni pristanišči.

Nemčija prelomila obljube. Washington, 13. aprila. Dve uri se je predsednik Wilson posvetoval s člani kabineta. Seja je bila nenavadno resna in dolga. Na obrazu Wilsona se je kazalo jasno, da je mož jako v skrbeh, in da se zaveda silne odgovornosti, katero si nakopuje, ako ne najde pravega pota iz kočljivega vprašanja submarinskih bojev. Predsednik Wilson in vsi ministri so bili enega mnenja, da je Nemčija jasno prelomila vse svoje svete obljube, katere je dala Zjed. državam, da se bo držala mednarodnih postavb in submarinskem boju. Ameriška vlada ima neovrgljive dokaze v rokah, da so Nemci v krivici, toda nemška vlada to taji. Iz dobro poučenih krogov se trdi, da bo ameriška vlada izdala proglas na vse nevturalne države, v katerem bo ameriška vlada pokazala Nemce kot edine, ki kršijo mednarodno pravo kljub vsem obljubam in zagotovilom, da ne bodo več delali tega.

Zahteვა od Wilsona, da začne. Eksekutivni odbor "American Rights Committee" je poslal predsedniku Wilsonu sledečo brzojavko: V imenu tisoč ameriških državljanov, trgovskih profesionalnih krogov, se obračamo do vas, da izvršite svojo besedo, katero ste dali nemški vladi in naredite slednjo kot strogo odgovorno za divjanje submarinov, kot se sedaj prakticira na odprtih morjih. Ako dalje odlašate z resnimi koraki, bi državljani mislili, da ste pozabili na svojo besedo, katero ste dali, ko se je pričel submarinski boj.

Potopljene trgovske ladje. Tekom meseca januarja je bilo potopljenih angleških in nevturalnih ladij potom nemških podmornic za 20.000 ton, tekom februarja za 41.000 ton, tekom marca za 100.000 ton, in od 1. do 10. aprila pa že za 81.000 ton. Na Španskem vladu velika razburjenje radi torpediranja treh španskih ladij tekom zadnjega tedna.

John Dvorak, 85 let star, je bil v sredo, ko je na tiru Nickel Plate železnice pobiral premog, pvožen in ubit.

Unija uslužbencev cestne železnice zahteva 25 procentov zvišano plačo in boljše delavske pogoje. Predsednik kompanije Stanley pa je stavil dva nasprotna predloga, namreč, da kompanija lahko sprejema tudi neunijske ljudi v službo in da se mora umakniti vsake uslužbenec, ki je 60 let star. Vršil se bo hud boj na obeh straneh, predno se pride do zaključka. Kontrakt, ki ga imajo uslužbenci s kompanijo, poteče 1. maja.

Odhod Amerikancev

Washington, 13. aprila. Zjed. države bodo morale z vso svojo vojaško silo posredovati v Meksiku. Carranzove čete in poulična družba je napadla ameriške čete v Parralu in več vojakov je ubitih. Carranza zahteva odhod Amerikancev iz Meksika, ker sicer preti splošna ljudska vstaja. Wilson in kongres so odločni, da Amerikanci ne odidejo pred iz Meksika, dokler ne uničijo Villu. Vojni oddelek se pripravlja, da odpelje vso armado Zjed. držav v Meksiko, poleg vse milicije posameznih držav, skupaj do 200.000 mož. Položaj je resen.

El Paso, 13. aprila. Sem je dospelo poročilo iz Queretaro, Mexico, ki je začasi sedež meksikanske vlade, da je poslal meksikanski predsednik Carranza svojemu poslanstvu v Washington naročilo, naj ameriška vlada nemudoma odpove ameriške čete iz Meksika.

San Diego, Cal., 13. aprila. Več Amerikancev je bilo ubitih ali ranjenih pri spopadu z meksikanskimi banditi v Guaymas, Sonora, kot je dognalo mornariško poveljništvo v tem mestu. Brzojavka je bila takoj poslana v Washington, in mornariški tajnik je nemudoma odredil, da odplove križarka Denver v Guaymas, da preišče položaj.

El Paso, 13. aprila. Oddelek Villovih banditov, ki je štel najmanj 1000 mož, je sinoči napadel mesto Sierra Mojada, 80 milj vzhodno od Jimineza. Mesto je bilo skoro popolnoma razdejano, in samo Amerikanci imajo mnogo tisoč dolarjev škodo. Ta brzojavka naznanja, da so Villovi pristaši še vedno jako močni, in da je bil Villa menda sam med razbojniki, ki so napadli mesto. Zajedno pa ta brzojavka brez dvoma naznanja, da je Villa ameriškim četam ušel in nastavljeni pasti. Kajti še le sedaj se ve, da dočim so ameriške čete z vso naglico prodirale proti jugu, in se oddaljile preko 400 milj od ameriške meje, je Villa nemudoma obrnil proti severu, in da se nahaja sedaj najbližja točka, kjer je Villa, 140 milj od mesta, kjer se nahajajo ameriške čete. Amerikanci so mislili, da preganjajo Villo, sedaj se je pa dognalo, da se nahaja Villa popolnoma v drugih krajih kot kjer so ga Amerikanci lovili, najmanj 140 milj od njih proti severu. Druga brzojavka iz Torreona naznanja, da so meksikanske čete pod vodstvom generala Ramos razile oddelek Villovih banditov. Vodja banditov je bil obesen in javno izpostavljen kot svarilo drugim.

Uporni general Salazar, ki je pričel novo revolucijo v Meksiku na svojo roko, se je nahajal včeraj na T. O. ranči, kjer je pretil Amerikancem, da jih pobije. Konečno je pa odšel, ko je pobral vse orožje. Nadaljnja poročila o položaju ameriške armade v Meksiku niso dospela. O generalu Pershingu, ki vodi ekspedicio, se ni slišalo že štiri dni ničesar. General Funston je poslal posebno poročilo do generala Pershinga glede nadaljnega zasledovanja Ville.

Lz evropskega bojišča

Poljaki dobijo podporo. London, 13. aprila. Papežev zastopnik je naprosil francosko in angleško vlado, naj dovolijo da se uvaža na Poljsko živež, katerega Poljaki silno potrebujejo. Angleška in francoska vlada ste odgovorile, da dovolijo, kakor hitro se jim garantira, da nemška vlada tega živeža ne bo zaplenila Poljakom. Dosedaj je nemška vlada zaplenila Poljakom ves živež, kar so ga dobili od zunaj darovane.

Španske volitve. Madrid, 12. aprila. Včeraj so se vršile po vsej Španski volitve za državni zbor. Ogromno večino so dobili liberalci, ki strogo držijo z zaveznišci. Izmed izvoljenih poslancev je 250 liberalcev, 80 konservativnih in kakih 15 radikalcev. Ministriški predsednik Romanones, ki je naklonjen zavezniškom, je dobil ogromno večino.

Švicarska dobi nemške topove. Berlin, 12. aprila. Prvi oddelek 15 paknih topov pride te dni v Švicarsko. Švicarska je te topove naročila pred 6. meseci v Nemčiji, ker francoska vlada nikakor ni mogla zagotoviti, da bi delala topove za druge vlade.

Silna lakota v Albaniji. Pariz, 12. aprila. William Howard, ki se je nudi v Albaniji kot agent pomožne ameriške družbe, se je izjavil, da je tekom zadnjih osem mesecev umrlo v Albaniji najmanj 150.000 oseb od lakote, in da jih v kratkem umre še najmanj pol milijona, ker ne morejo absolutno nobene hrane dobiti. Neprestano deževje je uničilo vso letino, vsa industrija je zaradi vojne uničena. Mrzlica in druge boleznijo grozijo popolnoma iztrebiti albanski narod.

Portugalci začnejo z vojsko. Lizbona, 12. aprila. Portugalski vojaški poveljnik v Porto Amélia v vzhodni Afriki, brzojavlja, da je osvojil Kiongo, ki je nemška afriška naselbina, in katero so imeli Nemci od leta 1894.

Bitke ob Dvinsk fronti. (Petrograd, 12. aprila. Jako krvavi boji se vršijo ob Dvinsk fronti, noč in dan, ne da bi imela katera stran kaj korist. Glavni namen ruske ofenzive na Dvinsk fronti je, da se prepreči Nemcem, da ne pošljejo kaj armade na fronto pred Verdun, kjer bi Nemci vojske silno potrebovali. Rusi so pred Dvinskom začeli s tako silo napadati nemško fronto, da Nemci ne samo, da niso mogli odpustiti nobenega armadnega zbora proti Verdunu, ampak so morali dobiti Nemci celo sveže vojaštvo, da so zaustavili rusko ofenzivo. Nemci so prisiljeni radi ruske ofenzive pri Dvinsku držati tam največ dva armadna zbora več kot če bi Rusi mirovali.

Na laškem bojišču. Rim, 12. aprila. Med Adige in Sugana dolino je sovražnik pričel z napadom z jako težkimi topovi, toda naše baterije so utihnile sovražnikove topove. Avstrijski fort Lucerna je bil od laških topov jako poškodovan. Na soški fronti je bil včeraj ves dan jako hud artillerijski boj. Na kraški planoti je bil poražen oddelek avstrijskih čet, ki je korakal proti Opatem selu. Iz Dunaja se poroča, da so laški zrakopolci napadli mnogo vasij in mest ob tirolski in koroski meji.

Dve nemški ladji potopljene. Valparaiso, 12. aprila. Jako verjetno poročilo je dospelo sem, glasom katerega je angleški parnik Orbita spravil dva nemška parnika v past, nakar ju je angleška križarka Cumberland potopila. Dogodek se je pripetil blizu Magellanove morske ožine in blizu Falkland otokov. Oba nemška parnika sta prežala na angleške ladje, da jih uničita.

42 danskih ladij potopljenih. (Kodanj, 13. aprila. Tekom vojne so potopili Nemci 42 danskih nevturalnih trgovskih ladij, vredne \$3.000.000, in vrednost na teh ladjah znaša \$5.400.000.

Denar je kontraband. London, 13. aprila. Angleška vlada je izdala razglas, glasom katerega se bo smatralo od sedaj naprej zlato, srebro, kovano v denarju, kot vojni kontraband. Tudi papirnati denar spada pod kontraband.

Rusko uradno poročilo. Petrograd, 12. aprila. V Lubin okolici, jugovzhodno od Pinska so imeli naši poizvedovalci uspešne boje z Nemci, ki so se morali z velikimi izgubami vrniti. Severno in južno od Olyka železniške postaje smo pregnali Nemce, ki so se hoteli zakopati v strelne järke ravno pred našimi. Na kavkaški fronti naše čete polagoma dobivajo eno pokrajino za drugo iz rok Turkov. Posebno napredujejo naše čete zapadno od Erzeruma. V okolici Bilatisa so Turki skušali pričeti z ofenzivo, toda so bili odbiti.

Nemci odbiti pri Verdunu. Pariz, 13. aprila. Nemci so začeli s svojim prvim direktnim napadom na hrib št. 304, kjer se nahaja ena izmed glavnih francoskih trdnjav severozapadno od Verduna. Nemški napad je bil točno ustavljen od strahovitih francoskih ognja. Le maloštevilnim prvim napadalcem se je posrečilo begniti toči krogelj, ki je padala na napadajoče Nemce. Kot se poroča, so Nemci dobili sveže vojske pred Verdun, in nemški generalni štab še nikakor ni izprevidel, da bi bili napadi na Verdun zaman. Trdi se, da so Nemci iz ruske fronte vzeli pet divizij, ker jih je primankovalo pred Verdunom. (Da varujejo svoje čete, ki so ponekod jako redke, so postavili Nemci pred svojimi strelnimi jarki na tisoče strojnih pušk.

400.000 Nemcev pred Verdunom. Pariz, 13. aprila. Ko so Nemci začeli napadati Verdun, so imeli na razpolago kakih 200.000 mož, toda te čete so se polagoma pomnožile na 400.000 mož. Od teh jih je padlo do 12. aprila najmanj 150.000, glasov francoskih uradnih poročil. Kakih 250.000 Nemcev še vedno napada Verdun.

Ognjene bombe za Francoze. Pri hribu "Mort Homme" in pri fortih Douaumont so se Nemci zadnje čase pričeli posluževati takozvanih "flamenterfer" ali metalcev tekočega ognja. Kljub temu so Francozi pri omenjenih dveh krajih odbili vse Francoske napade. Vojaški kritiki so mnenja, da se Nemci ne morejo vzdržati več kot tri tedne pri Verdunu radi silnih žrtev, ki jih imajo na tej fronti.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$2.50 | Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 | Posamezna številka - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6115 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISE, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Kraingers) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only.

TELEPHONE CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 44. Friday, April, 14. 1916.

Ali napredujemo?

(Nobena stvar ne vzbudi naseljenca v Ameriki bolj kot kadar postane državljan ameriški in se zaveda velikih pravic in dolžnosti, katere mu naklada ameriško državljanstvo. Pred kakimi petimi leti se je glede ameriškega državljanstva silno malo storilo med Slovenci v Ameriki, kakor v Clevelandu, tako povsod drugje. Naseljenci so prihajali in odhajali, vsak je prišel sem zaslužiti kruha in dolarjev, potem pa je nesel prisluzeno v staro domovino, kjer je vse čudovito hitro zgignilo, nakar je bil zopet prisiljen znova začeti v tej obljubljeni deželi. Tako je šlo leta in leta naprej. Amerika ni imela za nas ljudi nobenega drugega pomena kot zaslužek dolarjev. Sedem do osem let nazaj raditega tudi društveno življenje ni bilo toliko probujeno. Kajti ljudje niso radi pristopili k društvu in Jednote iz enostavnega vzroka, ker niso namerali tukaj; ostali dolgo časa, in se jim ni zdelo vredno za dve leti ali tri plačevati društvene in jednotne doneske. Izmed 150.000 naseljenih Slovencev pred sedmimi ali osmimi leti jih ni bilo močeno 2000 državljanov. Povsem se je govorilo o Ameriki kot tujih mačehi, ki je pač bila dobra, da nam je dajala kruh, in sicer tak kruh, kot ga sicer mačeha ne dajejo, namazan s surovim maslom in medom, toda nobene druge koristi ni imela Amerika za nas. Imela jih je sicer, toda mi se tega nismo zavedali, tega spoznali. Prvotni naseljenci so bili mnenja, da smo še vedne odvisni od Avstrije, da smo tudi v tej Ameriki dolžni pokornosti biti cesarju od milosti božje.

V tem oziru so bili naši naseljenci popolnoma različni od prvotnih naseljenecv francoske, angleške in nemške narodnosti. Francozi in Angleži so prihajali sem v Ameriko, ne radi tega, ker niso imeli doma kaj jesti, ker se niso mogli doma preživeti, ampak raditega, da so se odtegnili političnemu preganjanju in tiranstvu njihov kraljevskih vlad. Enako so prihajali sem tudi prvi Nemci, ki so prišli v Ameriko. Nemčija je bila v 17. in 18. stoletju vsa vezurjena od neprestanih vojsk med malimi knezi in vladarji, kakor tudi s tujimi državami. Za resen napredek ni bilo nikomur mar, kar je kdo zgradil, je vojska podrta. Torej prvotni naseljenci so prihajali v Ameriko radi političnega preganjanja doma s trdnim namenom, da si tukaj postavijo svojo svobodno vladno, da napredujejo, da se povzpejo do blagostanja in da vedno odrečejo pokorščini takih vladarjev, ki trdijo, da so od milosti božje, v resnici pa so največji tirani in pijavke svojih narodov, katerim krično vladajo.

Nasprotno torej prvotnim naselencem drugih narodov, je prihajal slovenski narod sem v Ameriko za kruhom. Slovenski narod je živel v suženjstvu, in razven pri jako maloštevilnih množeh našega naroda, ni bilo med široko narodno maso nobenega zanimanja za svobodo, neodvisnost. Kmetstvo ljudstvo na deželi, je večinoma samo to delalo, kar so gospod rekli, in gospod so že dobili od vlade take instrukcije, da ne smejo narodu propovedovati o nobeni svobodi. Kateri župnik ali kaplan je delal drugače, tega so preganjali kot divjo zver. Pomnimo na Gregorčiča, ki je imel

v glavi več zmožnosti in talenta kot vsi avstrijski škofje skupaj, pa je do svoje smrti ostal kaplan v zapuščenem gorskem gnezdu. Medved, Aškerc in drugi so nam sijajni vzgledi, kakor malo spoštovan, kaklo zatiran je bil naroden slovenski duhoven. Dočim ljudje tipa Jegliča, ki padajo pred vladno na kolena, dosežejo vse. Za svojo lastno korist so prodajali splošne koristi celega naroda.

Tako smo se nekako pred 30. leti začeli naseljevati v Ameriki. Nekaj posameznih mož je prišlo sem že veliko prej, vendar to so bili posamezniki. Vsak, kdor je prišel, je najprej gledal, da dobi delo, da dobi kruh in dolar. Za kaklo politično organizacijo se niso brigali naši prvi naseljenci, ker o politiki niti pojma niso imeli iz stare domovine, kjer je moral slovenski kmet molčati in trpeti. Polagoma so dobili nekaj društev. Tu je padla prva lokalna organizacija. In prihajali so naši ljudje na tisoče. Mladi in starejši. Mladina se je hitro privadila angleškemu jeziku, in v svoji radovednosti je segla po ameriškem časopisju. Prvi pogoj pojmov o politični svobodi so se vselili v srca naših naseljenecv. Polagoma so se bistrili pojmi, naši naseljenci so primerjali avstrijsko in ameriško vladno. Kakšna razlika! Dočim si v Avstriji ponižno snel klobuček z glavice, ko si prišel davke plačati in so nad teboj hrulili vladni hlapci v birokratičnih uradih, te sprejmejo tukaj javni uradniki veselo in zaupno. V Avstriji nisi smel ničesar reči na shodih proti vladi, vsak shod je moral biti dovoljen od vlade, vladni zastopnik je bil zraven, da takoj zapre vsakega, ki reče kaj proti vladi, tukaj pa so začeli ustanovljati društva, podporni, politična, zabavljalo se je proti vladi, če jim ni bilo kaj prav, in nihče ni rekel za to kaj, svoboden govor, svoboden je časopis.

In premišljevali je začela kmetstva, delavska glavica, ali ne bi bilo dobro, da postanejo tudi oni člani velike ameriške svobodne družine, da si pridobijo pravic, da bodo imeli besedo tedaj, kadar je treba delati v korist splošnosti.

Najbolj živahno se je razvila agitacija prel petimi leti za državljanske pravice. Naš list je v tem pogledu ves čas neumorno deloval, in ni uplival samo na naseljenecv v Clevelandu, ampak po celi Ameriki. Iz ene kot druge naselbine so se oglašali in zahtevali državljanstvih pravic. V samem Clevelandu nam je petletna agitacija prinesla mnogo nad 1500 slovenskih-ameriških državljanov, in kadar se podeljujejo državljanske pravice na sodniji, vselej so Slovenci najbolj številno zastopani, če pomislimo, da smo mal narod, in še ne star v Ameriki. Dočim stanuje Nemcev do 100.000 v Clevelandu, in Slovencev le do 25.000, pa Slovenci potokčejo in porazija Nemce vselej, kadar se dele državljanske pravice. Iz tega je jasno razvideti, da je duh naprednosti, svobode in neodvisnosti veliko večji med Slovenci kot med Nemci. Nemec ne more pozabiti svojega kajzerja, in dočim si rad svoji velikanse prednosti in pravice, pa ne razume svobodnega ameriškega duha. (Da je res tako, nam kažejo imena in uradni podatki obeh sodnij v Clevelandu,

ki izdajajo državljanske papirje.

Kadar je narod enkrat prepričan, da mu je bolje, če tukaj ostane za stalno, tedaj je seveda primoran dobiti državljanstve pravice. In če je oče državljan tedaj takoj čuti v sebi nekako zavest, da mora svojim otrokom preskrbeti kaj boljšega za bodočnost. Otroci naseljenca, ki ni državljan, ostane zanemarjeni, ko njegov oče. Otroke, državljanov preveča drug duh. Stariši sami skrbijo, da otroku pomorejo naprej. Nad 30 slovenskih mladenčev se že danes šola v clevelandskih višjih šolah, dočim nekaj let nazaj nobenega ni bilo. In to je šele začetek. Ameriško državljanstvo odpira ljudem oči. Začeli so misliti, da se ne sme delati samo za en dan, da je treba pogledati v bodočnost, kaj bo potem, v starih letih, kaj bo za našo mladino, da ne bo hodila okoli zamazana, neizobražena, ampak da si pribori višja mesta. Pa tudi v javnih službah smo zadnja leta že precej napredovali. Dvanajst Slovencev dela na bankah, dva pri sodniji, dva na pošti. Malo je sicer, toda pomnimo, da pet let nazaj tega ni bilo. In rastlo bo. Z duhom amerikanizma rastne duh napredka, zavednosti, narodne boljše bodočnosti.

Né smemo zanikati napredka v clevelandski kot ne v drugih naselbinah. Z ameriškimi državljanstvom je prišel napredek in zavest močatosti, zavest da smo tudi mi za nekaj večjega poklicani kot samo za tovarne. Slovence je bistrre glave, in kakor hitro je prepričan, da mu stara domovina ne da nobenih pogojev za napredek, kakor hitro smo prepričani, da je le tu naš obstanek, smo že naredili ogromen korak naprej. Vi pa, naseljenci slovenski, ki še dvomite, vzrite te dvome proč. Niso vas vredni. Danes ali jutri stopite pred sodnika, priselite zvestobo ameriški zastavi, prekolnite vaše sedajne tirane, in z resnostjo in zavestjo začnite na teh ameriških svobodnih tleh novo življenje. Celemu narodu bo to v ponos, napredek in korist.

Delavske postave v Ameriki.

Zvezine postave glede delavske odškodnine pa v marsičem še niso dovolj jasne, in pripetilo se je že mnogokrat, da je kak delavec tožil in tožbo zgubil, kljub temu, da je bil trajno poškodovan in nesposoben za delo. To pa pride od tega, ker imajo v Ameriki sodniki veliko besedo pri tolmačenju postav, drugič pa ker postave same niso dovolj jasne in dajejo polno prilike odvetnikom, da jih po svoje razkladajo pred javnimi obravnavami. Zato je že davna želja boriteljev delavskih pravic, da se postave glede delavske odškodnine uniformirajo, ali z drugimi besedami, da postanejo jasne in odkritosrčne, brez skrivalic in trikov, tako da vsak delavec, ki je poškodovan takoj ve, kaj mora narediti, da pride takoj postavnim potom do prave odškodnine.

Nekdaj smo imeli postavo, da delavec, ki dobi od delodajalca podporo, nima pravice do nobene druge odškodnine. To se je osobito nanašalo na delavce pri železnica. Železnice so imele svoj "relief fund," v katerega je vsak dlavec uplačeval mesečno svojo svoto, da je bil zavarovan. Nekaj so žrtvovale zraven tudi železnice. Iz tega fonda naj bi delavec dobil podporo za časa boleznii in smrtnino po smrti. To je krivično že v tem, ker mora delavec plačevati v podporni sklad, dasi v največ slučajih delavci ni sam kriv, da se ponesreči pri delu. Na vsak način bi morala država in kompanija skupaj skrbeti, da se ustanovi tak sklad in se iz teh državnih in kompanijskih plačil izplačuje podpora in odškodnina ponesrečenem.

V starih pravih in postavah o odškodnini je bila vselej izrečna odstavka, da se dela-

vec popolnoma odreče vsaki nadaljni podpori, kadar je prejel prvo podporo in da od kompanije ne more nikdar več kaj tirjati. Dokler je bila ta postava v veljavi in moči, je mnogo postavodajalcev mislilo, da je to dogovor med delavcem in delodajalcem, in da niti sodišče nima pravice, da bi dovikilo delavcu večjo odškodnino, ker se je delavec sam podpisal, da je zadovoljen s tem, kar je prejel. Enako mnenje je mnogo časa prevladovalo tudi pri delavcih, dokler niso delavski boritelji dosegli, da se je ta sramotna postava za delavca preklcala, oziroma odpravila in nadomestila z novejšo. Nova postava pravi, da ima delavec vedno pravico zahtevati odškodnino, ne da bi delodajalec bil odvečan vse krivde, kadar se je nesreča pripetila.

Pri železnica in sličnih podjetjih, kjer pride zvezina postava za odškodnino v poštev, imajo še vedno stari način uplačevanja, namreč, da delavci tudi plačujejo v odškodninski fond, kakor tudi kompanije. Stara postava pa se je vseeno v toliko spremenila, da ima delavec pravico terjati določeno svoto iz tega fonda, poleg tega pa ima pravico tudi terjati posebno svoto na sodniji, dočim prej delavec, ki je prejel podporo iz tega fonda, ni imel pravice terjati nobene druge svote, in je postavno tudi ni dobil. Pravico do odškodnine ima samo ponesrečeni, ako ostane pri življenju, ako pa umre, pa imajo pravico zahtevati odškodnino žena in otroci, in če teh ni, drugi oddaljeni sorodniki. Če pride do sodnijske obravnave glede odškodnine, se mora obravnava izvršiti najmanj telom dveh let, in katera stranka ni gotova s svojimi dokazi tekom te dobe, zgubi vsako pravico do nadaljne obravnave.

Mnogo naših rojakov dela pri železnica, nekateri po "jardih", drugi v "round-housih", tretji v skladiščih, kjer prekladajo železniški tovor. Vsi ti spadajo pod federalni odškodninski zakon ali postavo, zato si morajo taki delavci zapomniti, da oni nikakor niso opravičeni do odškodnine po predpisih posameznih držav, ampak po predpisih zvezine vlade. Zato je najbolje, da se delavci v takih slučajih ponesrečenja, če so namreč pri železnica uslužbeni, pogodijo s kompanijo za primerno svoto, in če vidijo, da kompanija ne da zadostno, jim seveda ne preostaja drugega kot na sodniji iskati pravice, kar je večinoma v vseh slučajih jako drago podjetje. Posebno pa svarimo delavce, ki so uslužbeni pri železnica, da ne podpisujejo nobene stvari, dokler slednje popolnoma ne razumejo. Vi lahko podpisate, da za sto dolarjev plačila se odrečete vsaki nadaljni pravici še kaj terjati od kompanije, dočim samj veste, da za sto dolarjev komaj leseno nogo kupite. Ako ste enkrat podpisali, tedaj odvežite kompanijo vsake odgovornosti. Torej kadar dobite kaj za podpisati, in če ne razumete sami dobro angleško, obrnite se na poštenega prijatelja, ki je tega več, ne pa na kako delavsko pijavko, da vam poštenjak raztolmači, kaj pomeni vaš podpis. Človek, ki slepo podpiše kaklo listino, se je že mnoge dneve svojega življenja potem kesal radi nepremišljenosti.

Dopisi.

West Park, O. Cenjeno urredništvo! (Prosim, da mi odpustite par vrstic prostora. Kar se dela tiče, gre dosti bolj kot po navadi, zato so pa vsakdanje potreščine toliko dražje, da nismo nič na boljsem.

Dva meseca nazaj smo ustanovili novo društvo pod imenom "Delavec" in smo ga uvrstili med druga društva, ki spadajo k S.N.P.J. Da smo bili res društva potrebni, nam priča hiter napredek, in smo lahko danes ponosni s tako lepim številom članov in članic, kajti v tako kratkem času nas je nara-

stlo že do 38. in če bomo s tako slogo delali kot dosedaj, si lahko dosti pomagamo do lepših uspehov. Za to so pa vabljeni vsi rojaki v West Parku na javno zborovanje, v nedeljo, 16. aprila, ob 3. uri popoldne k rojalcu Oblaku. Posvetovanje, kako si olajšati današno draginjo. Rojaki iz Collinwooda nam bodo pojasnili, skušnje imajo že o tem. Če bomo mi s tako slogo delali kot sedaj, ne bo dolgo, ko bomo imeli svojo prodajalno. Zato pa vsi v nedeljo na shod ob 3. uri popoldne.

Še to naj omenim, da se društvo "Delavec" pripravlja na velik koncert na prostem. Kdaj, sporočim prihodnjik.

Pozdrav vsem delavcem in delavkam, listu pa obilo naročnikov.

Agitator.

Iz stare domovine

V ruskem vjetništvu. Goriški vojnoinformacijski urad je dobil obvestilo, da se nahaja Fran Sink, četovodja domačega pešpolka, v ruskem vjetništvu v Dmitrovsku, gubernija Orel, in da je zdrav. — Ivan Marinič, vojak domačega pešpolka, rojen 1883, je v Irkutsku ranjen, v ruskem vjetništvu se nahaja tudi Julij Prinčič iz Kojškega, rojen 1893, in Peter Ambrožič iz (Dolenj), rojen 1886. Kraj, kjer se nahajata, ni naveden.

Mrtvega so našli v Polulah pri Celju črnovojnika Ivana Frasa. Imel je razbito lobanjo. Ali se je ponesrečil, ali je postal mrtka žrtev zločina, bo dognala preiskava.

Krušne karte v Celju. Stajerska namestnija je določila, da naj veljajo nove krušne karte v Celju za moko in pa za kruh brez omejitve. Isto velja tudi za vse ostale spodnje stajerske kraje.

Vransko pri Celju. Tukaj je umrl 23. marca evakuirani poštár iz Rabilja na Koroškem Franc Papež. Prideljen poštne-mu uradu Beljak 1, je v zadnjem času bolehal ter se delal službo z naporom vseh svojih sil, dokler ga bolezen ni za vedno priklenila na stanovanje.

Vpoklic učiteljev pod orožje? Na Moravskem razglašajo: oskušnje imajo že o tem. Če bomo mi s tako slogo delali kot sedaj, ne bo dolgo, ko bomo imeli svojo prodajalno. Zato pa vsi v nedeljo na shod ob 3. uri popoldne.

Tobačni delavci pri finančnem ministru. Deputacija tobačnih delavcev se je oglasila pod vodstvom poslanca Glöckla pri finančnem ministru Lethu ter intervenirali, da naj bi dobili tudi neoženjeni tobačni delavci, nadalje oni, ki nimajo otrok in penzionisti draginjske doklade. Minister je obljubil, da bodo dosedaj neupoštevani aktivni delavci in delavke dobili doklade, penzionisti pa ne.

Opozorilo. Slaščičarji, peki, gostilničarji, kavarnarji i. dr. se opozarjajo na tozadevni ministrski ukaz, po katerem je splošno prepovedano obrtno izdelovanje školačev, šarklja, krofov, štrukljev, maslenega enaknega peciva. Obrtno izdelovanje navedenega peciva je dovoljeno samo v nedeljo in torek. Vsi obrtniki, ki se s tem pečajo, morajo imeti v svojih obrtovalniščih na vidnem prostoru nahit tozadevni razglas. Prestopki se bodo strogo kaznovali.

V ruskem vjetništvu se nahajajo poleg uradnih seznamov izgub: Anton Gustinčič, korporal, rojen leta 1890, Trst, kraj ni naveden; Lazar Jerman iz Kopra, rojen l. 1893, v Čistopolju, gubernija Kasan; Vin ko Križanec, iz Zminja, evakuacijska bolnišnica v Kursku, rojen l. 1886; Ivan Renčelj, iz Sežane, rojen leta 1891; korporal, kraj ni označen; Ivan

Stemberger, a Voloskega, bolnišnica v Moskvi; Anton Koren, iz Boljuna, rojen leta 1889, v Čistopolju, gubernija Kasan.

V Rojano pri Trstu je umrl posestnik Jernej Venuti.

V Zalembergu pri Biljani je umrl posestnik iz Podsobotina Jožef Radikon, oče gosp. Radikona, sodnika v Gradcu.

Cene živil v Trstu in Pulju. Kilogram koruzne moke stane v Pulju 44 vinarjev, v Trstu 76 vin.; kilogram kave 4 K 20 vin. v Trstu 4 K 40 vin.; olje stane v Trstu 7 K 60 v., v Pulju čisto olivno olje 3 K 60 vinarjev.

Umrl je v Pulju Viktor Lončarič, kadet trgovske mornarice, enoletni prostovoljec vojni ladiji "Adria". Star je bil 22 let. Doma iz Seč v hrvaškem Primorju.

V Malem Lošinju v Istri so imeli od začetka vojne na tamkašnji pošti vsled intervencije vojaških oblasti uradna vojna poročila pisana v hrvaškem jeziku. Sedaj je priobčevanje uradnih poročil v hrvaškem jeziku nehalo. Okraj lošinjski šteje okoli 20.000 prebivalcev, med temi kakih 4000 Italijanov. Hrvatje nimajo ne uradnih poročil, ne napisa, ne pečata v svojem jeziku.

Prvi srbski prašiči na Nemškem. Nedavno je došlo prvih 1700 prašičev iz Srbije v Drazdane v Nemčiji. Živali bi bile morale priti v Hamburg, pa so bile vsled vojnje toliko onemogle, da so jih morali takoj zaklati in zaklane potem poslati v Hamburg. Nemci so to živino zaplenili Srbom.

NIAGARA FALLS
IN
BUFFALO
IZLETI
VIA
Nickel Plate Road
PRVIČ NA PRODAJ 6. IN 7. MAJJA.
Tihod avtob. 2. ob. izhaja in se vrn. 4. in 6. ob. medolih tekmo polotja. Vlak št. 1. se vrne iz Buffalo v pondeljek.
\$3.50 ROUND TRIP
Urad: 733 Euclid Avenue.

PRILIKA V BESMENTU

Obleka \$10
ali suknja \$10

SPLOŠNO znano je, da The May Co. ima najboljše blago v mestu. Imamo kredit, da dajemo polno vrednost možu, ki kupi \$10 suknjo ali obleko. Obleke za velike in male po \$10. Velika izbira najnovejših oblek sezone, pristojne posebno mladeničem pa tudi za konservativne ljudi.

The May Co.
Eagle Stamps Free
With Every Purchase
WATCH US
GROW

Ker so se poslednji čas poštne razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100K velja sedaj \$13.25 s poštnino vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovenska Dobrodelna Zveza.

(SLOVENIAN MUTUAL BENEFIT ASSN.)

Ustanovljena 13. nov.
1910.
v državi Ohio

Inkorporir. 13. marca
1914.
v državi Ohio

Sedež: CLEVELAND, OHIO

VRHOVNI URAĐNIKI:

PREDSEDNIK: JOHN GORNIK, 6105 ST. CLAIR AVENUE.
PODPREDSEDNIK: FRANK KOGOT, 3904 ST. CLAIR AVE.
TAJNIK: FRANK HUDOVNIK, 1052 EAST 62ND ST.
BLAGAJNIK: JERNEY KNAUS, 1062 EAST 62ND STREET.
VRH. ZDRAVNIK: J. M. SELLICKAR, 6127 ST. CLAIR AVE.

ODBORNIKI:

Frank M. JAKŠIČ, 1203 Norwood Rd. Jos. BURS, 6712 Bonna ave.
Frank ZORIC, 5909 Promer ave. Frank CERNI, 6033 St. Clair ave.
Anton ORDINA, 6127 St. Clair ave. Ignac SMUK, 1051 Addison Rd.
Anton OŠTIR, 1158 E. 61st St.
Sedež vrhovnega odbora se vrši vsako drugo nedeljo v mesecu
ob 9.30 dopoldne v pisarni vrhovnega urada.
Pisarna vrhovnega urada 1052 E. 62nd St. drugo nadstropje, za-
dalj. Cuyahoga Telefon Princeton 1278 R.
Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nekaznice, naj se
posiljajo na vrhovnega tajnika.
Zvezino glasilo: "CLEVELANDSKA AMERIKA"

POZOR!

Našim cenjenim naročnikom
v Barbertonu in okolici nazna-
njamo, da jih bo obiskal naš
zastopnik g. John Zelezničnik,
ki je popolnoma opravičen po-
bitirati naročnino in sprejemati
tudi druge posle, kar se tiče ti-
skarne. Rojakom ga toplo pri-
poročamo.

Uprava "Clev. Amerike."

Dekleta ali ženske

dobijo takoj delo, da šivajo in
vkladajo v vrečice sol, čisto
lahko delo, začetnice \$1.25 na
dan in \$1.35, ko se privadi dela.

The Union Salt Co.

Addison & Lake Shore R. R.
(45)
Klonj, dober buggy. in čeden
voz se proda po nizki ceni.
Vprašajte na 5810 St. Clair ave.

(46)
Snažna soba za 1 ali 2 fanta se
oddaja v najem. 6404 Carl ave.
zadaj. (45)

Naznanilo in zahvala.

Cenjenim sorodnikom, znan-
cem in prijateljem naznanjam
žalostno vest, da je dne 23.
marca preminula naša ljuba
mati, oziroma soproga.

NEŽA LENČEK.

Ker je bil pogreb tako veli-
časten, naj na tem mestu izre-
kam iskreno zahvalo vsem ude-
ležencem, društvom, ki so po-
ložila krasne vence na krsto
ranjke, in društvom, koja so
darovala za maše bodi izreče-
na srčna zahvala. Hvala pa tu-
di posameznikom, koji so da-
rovali vence. (Pred. dr. sv. Aloj-
zija za tako lepo ureditev cele-
ga spreveda se srčno zahva-
ljujem, nadalje gospej Ani
Urbas za njeno požrtvovalnost
od krsti naše ljubde matere in
John Krageljnu se lepo zahva-
ljujem, tudi smo dolžni hvalo
prijateljem v Clevelandu za nji-
hovo prisotnost. Rev. J. Skurju
se zahvaljujem za pomenljiv
govo ob krsti ranjke in izre-
kamo kar najtoplejšo zahvalo.
Zalujoci: Anton Lenček, sopro-
g Frank Lenček, sin, Antonia
Gregorič, hči, Amalija Bom-
bač, hči, Mary Kirinčič, hči.
Lorain, O. 9. aprila, 1916.

Slovenka dobi dobro službo v
restavrantu. Plača dobra Naj se
takoj vpraša na 6009 St. Clair
ave. (46)

Proda se popolnoma nov da-
venport (velika zofa). Cena ja-
ko nizka. Pridite pogledat v
sobo št. 15. aprila, pred 10. uro
dopoldne. 6202 St. Clair ave.
vrata št. 3.

PREKLIC!

Mi, spodaj podpisani, prekli-
cujemo in obžalujemo, ker smo
g. Baznika in njegovo sopro-
go pripravili ob dobro ime, in
s tem vsi trije lastnoročno s
svojim podpisom potrjujemo,
da je to laž in ni resnično, kar
smo govorili o njem in njego-
vi soprogi.

Cleveland, O. 11. aprila, 1916.
Frank Papež, M. Plut in V. Te-
latko.

Opomba: Vsem fistim, ki bo-
dejo še kaj govorili o tej laži,
naznamim, da bom proti njim
postopal sodnijskim potom.

Ignac Baznik

DELO

Takoj dobijo delo ljudje, zu-
naj ali znotraj tovarne, vsak
dan v letu delo, mi nikdar ne
zapremo tovarne, naravnost
pri jezuru, fin čist zrak celo
poletje. Potrebujemo može za
razvažanje soli, za nakladanje
v kare, za nakladanje premoga,
za odvažanje pepela. 10 ali 12
ur. plača \$2.00 do \$2.50 na dan.
Tudi nakladalci soli v sode do-
bijo delo, "piece work", dobra
plača.

The Union Salt Co.

Addison & Lake Shore R. R.
Vzemite St. Clair karo (45)

DEKLE

srednje starosti, ki se razume
nekoliko v kuhinji, dobi takoj
stalno delo. Plača dobra po do-
govoru. Poleg sprejem de-
le, ki dela v tovarni, brezpla-
čno na stanovanje, ako je volj-
na, ob gotovih prostih časih
malo pomagati pri pomivanju.
Zglasite se takoj na 6307 St.
Clair ave. (45)

SLOVENSKA VEČERNA SOLA.

Sprejme se še nekoliko učen-
cev in učenk v privatno večer-
no šolo. Oglasite se gotovo v
nedeljo od 10-12 ure dopoldne
v Birkovi dvorani. Glejte na so-
bo, kjer je napisano "šola".
Šolski večeri so: (Ponedeljek,
sreda in petek. Vpišite se v to
šolo vsi, ki rabite več angleš-
čine, da dobite laglje državljan-
ske papirje.

Stalno delo dobi krojaški po-
močnik in dobro plačo. (Naj se
oglasi pri Jos. Majcen, 635 E.
152nd St. Collinwood, O. (46)

NE PREZRITE TEGA!

Clanom dr. Lunder-Adamič,
št. 20 SSPZ naznanjam, da
sem se preselil na sledeči na-
slov: Frank Somrak, 1427 E.
61st St. Ta ulica je med White
ave in Luther ave. Luther ave.
je druga in White ave tretja
od Superior ave. na E. 55th
St. Torej pozor! Frank Somrak
(46)

Mlad fant, spreten in delaven,
bi rad dobil delo na farmi.
Vprašajte na 918 E. 70th St.
(45)

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom, ki so me
povpraševali za sv. pismo, in
vsem, ki želite sv. pismo imeti
v hiši, naznanjam, da jih sedaj
imam. Celó sv. pismo starega
in novega zakona v eni knjigi,
ki obsega 1040 strani. Cena s
pošto \$1.50, brez pošte \$1.25.

Rev. Jos. Wolf,

1260 E. 59th St. Cleveland, O.
(Fri-May 19)

Odda se soba brez hrane za 1.
fanta. 1110 E. 64th St. (44)

Naprodaj je pisalna miza in
stroj za kopiranje pisem. Obo-
je dobro ohranjeno in se pro-
da po nizki ceni. Proda se tudi
ena dvojna miza. Vprašajte pri
Mrs. Joseph Jarc, 1358 Mar-
quette Rd. (45)

Takoj dobi delo Slovenka
hišna domača opravila pri zdrav-
niku. Vprašajte pri Dr. Garber
6202 St. Clair ave. (45)

Išče se bartender, ki mora
znati nekaj angleško in mogo-
če poljsko. Plača dobra. Vpra-
ša se na 3222 Lakeside ave.
(44)

TRGOVINA Z BIKIKLI.

Naznanjam, da sem zopet
odprl svojo trgovino s kolesi
ali bicikli, ki je največja sloven-
ska trgovina te vrste. V zalogi
imam vedno vsakovrstne gumi-
jeve rubberje in vse drugo, kar
se potrebuje pri kolesarju. Vse
to dobite v moji trgovini na
6607 St. Clair ave.

Naznanjam, da sem dobil ve-
liko zalogo vsakovrstnih koles
ali bicikljev, tako da bom lah-
ko postregel vsakemu rojaku,
da ne bo treba hoditi okoli dru-
gih, ker vsakdo je lahko pre-
pričan, da pri svojem rojaku
dobi najboljšo potrežbo, kar
pa ni prav se lahko pove in se
lahko pobotamo. Dolžnost je
tudi rojakov, da podpirajo slo-
venske trgovce, ker izgovori:
nisi vedel ali znal, ne veljajo.
Moja trgovina s kolesi je naj-
večja slovenska trgovina te vr-
ste med Slovenci, in prepriča-
ni ste lahko, da dobite pri me-
ni vedno najbolj trpežno blago.
Osem let sem že v tej trgovini
in vselej sem v zadovoljnost
vseh postregel. Torej se roja-
kom v Clevelandu in okolici
uljudno priporočam za obila na-
ročila. Vsak me lahko najde,
ker moj natančen naslov je tu-
kaj priobčen. (Fri-June 15)
FRANK ZAKRAJSEK,
6607 St. Clair ave.

Naprodaj sta dva lota na vo-
galu Waterloo Rd. in E. 160th
St. Jako ugodno za tako trgo-
vsko podjetje. Poizve se pri last-
niku M. Plut, 3611 E. 81st St.
Newburg, (Fri. June 30)

Naprodaj so tri skoro nove bi-
ljardne mize z vso opravo vred,
vredne \$500, se prodajo za \$250
ako se kupec takoj oglasi, mu
lahko oddam tudi licenco. Za
naslov vprašajte v uredništvu
tega lista. (44)

SLAVNEMU OBČINSTVU

v Collinwoodu in Nottinghamu
si usojam naznaniti, da sem
se popolnoma založil s otro-
škimi, ženskimi in moškimi bla-
gom in sicer za velikončne
praznike. Lepa izbira moških,
dečkih in dekličjih oblek. Čevl-
ji za vsako starost, od najmlaj-
šega do najstarejšega. Ženske
hišne obleke in blago na jarde.
Moški klobuki, kape, srjace,
ovratniki, spodnje perilo za ce-
lo družino in vse drugo, kar po-
trebujete.

(Dragi moške in žene, sedaj
vam ni treba več v Cleveland
hoditi po blago, ker ga lahko
pri nas dobite, in si s tem pri-
hranite pot in denar. Vsaki oče
in vsaka mati bi morala upošte-
vati tisto besedo: Ta družina
je potrebna podpore, da kupi-
mo naše blago tam, kjer bolj
potrebujemo, kakor pa tam,
kjer ni nič otrok ali pa že dva
velika in oba delata. Zatorej
rojaki in rojakinje, ne pozabite
vašega dobrega prijatelja, in
povejte vašim sosedom, da ako
ne čitajo tega oglasa, da gredo
k nam kupiti svoje potreščine.
Pridite že ta teden in ne čakaj-
te na zadnje dni.

Za obilo odjemalcev se pri-
poročam in želim vsem najlep-
šo alelujo. Za vašo naklonje-
nost se že naprej zahvaljujem.

JOS. GORNIK,
670-672 E. 152nd St.
COLLINWOOD, O.

P. S. Tudi iz Clevelanda bi se
"šikalo" priti starega prijate-
lja obiskat, saj ni tako daleč.

POZOR ROJAKI!

Držite se gesla Svoji k svojim!

Vsem cenjenim rojakom naz-
nanjam, da sem prevzel znani
salon in hotel "Gillbreath" na
694 E. 152nd St. Collinwood.
Tu imam vsak dan sveže vino,
domače vino najboljšje vrste,
fino žganje, drožnik, brinjevec
in dobro slivovko. Imam vselej
najfinjšee smodke ter dobro o-
kusno hrano vsak dan, svežo go-
laš, za prigrizek pa vedno fi-
domače kranjske klobase.

Nadalje imam na razpolago
mnogo lepo urejenih spalnih
sob za prenočišče. Pri meni
svira vsako soboto godba pri-
kateri se fantje lahko po doma-
če zasuka. Pozdravljam vse
Slovence in Slovenke po celém
Clevelandu in okolici ter se jim
priporočam. Anton Seršen 694
E. 152nd St. Collinwood, O.
(Mon-Fri-38)

ZOBNI

Kadar zgubite en zob, zgu-
bite dva. In ali veste, da kadar
zgubite dvojne svojih zob, da
zgubite takorekoč celo zobov-
je?

Manjkajoči zob v spodnji zo-
bni uniči korist zoba, ki je do-
tičnemu nasproti v gorenji zo-
bni in narobe. In to vam ško-
duje na zdravju, kajti brez po-
polnih zob nikakor ne morete
biti popolnoma zdravi.

Jaz vam lahko preskrbim
manjkajoče zobe in jih naredim
da zgledajo popolnoma narav-
ni.

Dr. F. J. KENNEDY,
zobozdravnik.

Uradne ure: Od 9. zjut. do
5.30 zveč. Ob ponedeljkih, četrt-
kih in sobotah tudi zvečer. Vse
delo garantirano. Zobje se iz-
vlečejo brez bolečin. Mi govo-
rimo slovensko. (38)

Na znanje vsem mojim prijateljem!

Dolgo, dolgo časa sem bil v
trgovini s raznovrstnimi dobi-
mi pijačami. Medtem sem se-
veda mislil, da so ravno tako
dobre druge trgovine s drugi-
mi posli, no in končno sem se
prepričal, da je navada železna
srajca, in stari pregovor še ve-
dno velja, kakor za vse druge,
tudi za mene: Čevljar, ostani
pri svojem kopitu! Tako sem
se tudi jaz podal nazaj k svoji
trgovini. Prevzel sem dobro
znani, najlepši saloon v Cuya-
hoga county, mesto Cleveland,
in sicer na vogalu E. 55th St.
in St. Clair ave. povsod znan
pod imenom "Muehlhauser"
Cafe.

Priporočam se na tem mestu
vsem znancem in prijateljem
za večkratni obisk, ker sedaj
vsakomur jamčim lahko s naj-
boljšimi pijačami in smodkami
ter s čisto in pošteno potrež-
bo. Objednem pa dobite pri
meni vsak čas fin prigrizek, ker
s saloomom je združen restav-
rant, ki je najfiniji v okolici.
Iskreini pozdrav vsem znancem
in prijateljem mojega prostos-
tora. Zahvaljujem se vam za
vse podpore v preteklosti in
pričakujem številnega poseta v
bodočem. (44)

GEO. TRAVNIKAR,
5500 St. Clair ave.

ZENSKINE NEPRIKLE
so mnogotrivne. One same vedo ko-
liko trpljenja morajo vseh prestat.
Popolnoma naravno je, da iščejo od-
vaja, ki bi jim dala olajšbo. Za ta na-
men se Severov Regulator na more
prehvaliti. Njegovo uspešnost najbolj
lahko opišejo ženske, katere so ga
rabile. Mrs. James Peffer, Fairport,
Ohio nam je pisala: "Iskreno sem po-
moči v več krajih, toda nič ni pomo-
ga, dokler nisem postala Severov
regulator; priporočam ga vsem žen-
skam, ki trpijo." Cena \$1.00, v vsaki
lekarni ali od nas. Pišite po našo
knjižico "Zdravje za ženske", katere
se dobi zastonj. W. F. Sever Co.
Cedar Rapids, Iowa.

Likar, (Presser) dobi takoj
stalno delo, plača dobra.
Frank's Dry Cleaning Co. 1361
E. 55th St. (45)

VABILO

na otvoritev novo urejene re-
stavracije v nedeljo, 16. aprila,
na 4602 St. Clair ave. Uljudno
vašim prijatelje in znance, da
me ob tej priliki obiščejo. Na
razpolago imam gorila in mrz-
la jedila, mehke pijače, cigare
in cigarete. Sprejema se na
hrano dnevno tedensko in me-
sečno po dogovoru. Za obilen
poset se že naprej zahvaljujem.

MIHAEL KOS,
4602 St. Clair ave. (44)

DELO! DELO! DELO!

Rabim takoj 50 mož za hoje
belit in debila rezati. Plačam
po \$2.25 na dan, hrano in stano-
vanje prosto, ali pa po \$3.00 na
dan, pa hrano sami plača. Delo
stalno, štuma večinoma po rav-
nini. Pridite ali pišite k Mr.
Hubert Mihčič, Pickens, W. Va.

VABILO!

Dr. Baron Vega priredi 28.
maja veselico na Louis Rechar-
jevih farmah. Za dobro zabavo,
godbo in pijačo ter jedila bo
preskrbel odbor. Rojaki so kar
najljudejše vabljeni, da se u-
deležijo v obilem številu.
(46)

Dr. Baron Vega.

POZOR!

Takoj sprejemem dobro služ-
kinjo, da pomaga v kuhinji.
Delo stalno. Plačam od \$25 do
\$30 na mesec. Pišite takoj ali
pridite k Mrs. Hubert Mihčič,
Pickens, W. Va. (45)

1868 se ženika, katere bi gos-
podinja in skrbela za tri otroke
v starosti 4-7 let. Hrana in
stanovanje v hiši. Plača po do-
govoru. 384 E. 165th St. (45)

POZOR ROJAKI!

v Collinwoodu in Nottinghamu;
velika noč se bliža, gotovo
bodete kaj laupili svoji družini
za praznike. Mi imamo v zalogi
lepe klobake, kape, slamni-
ke za moške in dečke in dekl-
ce, lepe bluze in vse drugo, kar
potrebujete pri družini. Poseb-
no priporočam obleke za de-
čke in deklice, katerih imamo na
izberjo po nizkih cenah. Roja-
kom priporočam lepe in trpež-
ne čevlje za celo družino. Ce-
ne nizke.

Rojakom priporočam to na-
šo slovensko trgovino, objed-
nem pa voščim vsem skupaj
vesele velikončne praznike!

JOSIP KOS,

15406 Calcutta ave.
Collinwood, Ohio. (45)

POZOR!

Prodajamo sledeče fine pijače:
Slivovka, tropinjevec, brinje-
vec, \$2.50 in \$3.00 galona.

A. COHN,

5819 St. Clair ave.

Mi pošiljamo žganje na vse
kraje Zjed. držav. Pošljite da-
nes naročilo. (Wed-Fri.)

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu in slav-
nim društvom! Kot že omenje-
no, da priredi dr. Glas Cleve-
landskih Delavcev št. 9. SDZ
veselico spojeno z banketom,
na nedeljo, 28. maja, t. l. v
Schwalbovi dvorani na 6113
St. Clair ave. ob priliki razvit-
ja in blagoslovljenja nove dru-
štvene zastave. Uljudno nazna-
njamo, da se dobijo vstopnice
za banket pri sledečih rojakih
in trgovcih: John Gornik, Fran-
cis Lausche, Anton Grdina,
Lawrence Petkovšek, Mike Ja-
lovec, Andy Kranjc, John Skuf-
ca, Jos. Modic, Frank Makov-
vec, Henry Zalokar, Josip Ze-
le, John Cimperman, in pri vseh
društvenih bratih.

May 26) Odbor.

Pozor, Collinwood!

Naznanjam rojakom v Col-
linwoodu, da sem otvoril še eno
prodajalno s pohištvom. Vse,
kar potrebujete v svoji hiši do-
bite sedaj pri meni. Nikakor
vam ni treba več hoditi v Cle-
veland kupovat, kajti vi sedaj
lahko dobite vse, kar želite,
doma v Collinwoodu. Vselej
bom imel dobro blago v zalogi,
toda ne predrago. Priporočam
se rojakom v obilen obisk in
se jim zahvaljujem za vsako
naklonjenost. (45)

CHRISTIAN MANDEL,

Železnina in pohištvo.

15702 Waterloo Rd.

◆ Vsakemu, kteri mi poš-
◆ lje naslove svojih prija-
◆ teljev in znancev živčih
◆ v Ameriki, mu pošljem
◆ lep spomin. ap
◆ HEN. J. SCHNITZER,
◆ BANKIR.
◆ 141 Washington St.
◆ NEW YORK.

DELO! DELO!

Močni moške dobijo takoj
stalno in dobro delo v tovarni.
Delo na kose ali na dnevno de-
lo. Dobra plača. Lake Erie
Iron Co. severno od St. Clair
ave. (47)

Razglas!

Vsem rojakom v Clevelandu
se da v naznanje, da je društvo
"Srca Jezusovega" se odločilo
sprejemati nove člane od 16 do
35. leta

vstopnine prosto,

in sicer za tri mesece, april,
maj in junij.

Torej kogar veseli postati
član tega najbolj premožnega
društva v Clevelandu, naj ni-
kar ne odlašaj, ampak naj se
takoj posluži ugodne prilike,
katere se mu sedaj nudi. Za
več pojasnila naj se vpraša pri
predsedniku John Pekolji, 1197
E. 61st St. ali pri Math Oblak,
1235 E. 60th St. June 9)

Išče se dekla, dobra plača pri
dobri družini. Vpraša se na
15702 Waterloo Rd. Collinwood
Ohio. (45)

Dekle nudi 16 let staro, zmo-
go angleščine, dobi takoj delo
pri Frank's Dry Cleaning Co.
1361 E. 55th St. (45)

Naprodaj je dobro ideja ma-
nica, v sredi slovenske naveli-
ne. Vprašajte pri R. Stornen,
1361 E. 55th St. (44)

Varno in zanesljivo

MI POŠILJAMO denar V AVSTRO-OGSKO

POTOM HRANILNICE NA DUNAJU

Vsak, ki pošlje denar, dobi potrdilo prejemi-
ka. Hitra in poštena potrežba.

Odprt urad
za pošiljanje
denarja

ob nedeljah
od 10-12 dop.
v 1. nadst.

LEO SCHWALB

6131 St. Clair Ave.

Očistiti se pravi na novo prebarvati

A. AURBACH

Imejte ostrino!

"Emery" kolo bo ohranilo ostrino
na nožih, škarjah in dr.
Prtrdite na klop ali mizo

5508-10 ST. CLAIR AVE.

Električne potreščine.

Mi upeljavamo elektriko.

Telephone East 888 W
Central 6489 K

FARE \$3.00 DAILY BETWEEN

CLEVELAND & BUFFALO

The Great Ship "SEANDREE"
The largest and most costly steamer on any inland water of the world. Sleeping accommo-<

KRALJ MATJAŽ.

(ZGODOVINSKA POVEST IZ ŽIVLJENJA SLOVENCEV)

—Gotovo je župnik zopet tako pijan, da danes še masheva ti ne bo mogel, so ugrabili moški. Saj drugače bi danes gotovo ne bil izostal, ko je napovedal darovanje za sv. očeta.

—V farovžu so se nocoj stepili, je pripovedovala neka ženska. Pozno ponoči sem slišala silno vpitje in razsajanje, otroci pa so cviliли kakor da jih boče kdo na meh odreti.

V gradu so kmalu izvedeli, kaj da se godi pred cerkvijo in vsi so se napotili v vas, da si ogledajo ta prizor. Razburjenje most ljudstva je bila že velika. Kmetje so se dogovarjali, da pojdejo v župnišče in da svoje ga dušnega pastirja siloma prižeeno pred altar; drugi so razbijali po cerkvenih vratih in predlagali, naj se cerkev siloma odpre.

Ko je sodnik Strniša pregledal položaj, je šel sam v župnišče in po dolgem trkanju dosegel, da so mu odprli župnik je bil res tako pijan, da je brez zavesti ležal na svoji postelji. Sprl se je bil s svojo gospodinjo, se ž njo pretepal, potem pa je toliko časa popival, da ga je vino omamilo in pordelo.

Sodnik je vzel ključ od cerkvenih vrat, češ, naj ljudje, če že ni maše, vsaj v cerkvi opravijo svojo molitev, in je cerkev odklenil. Ljudje so se kar vsuli v cerkev in tudi grajska gospodinja jim je sledila, največ iz radovednosti kaj se zgodi, sodnik pa tudi zaradi tega, da prepreči vsako nespodobnost. Na molitev pa ni nihče mislil. Ljudje so se le še bolj jezili, da ni maše, kajti vajeni so je bili tako, da je niso mogli pogrešati. Glasno govoreč so dali duška svojim mislim in čustvom in šumelo je v cerkvi, kakor ne semnju.

—Bratje in sestre v Kristusu — poslušajte me!

Mogočno je zaoril ta glas po cerkvi in vsi pogledi so se v trenutku obrnili na prižnico in vse je utihnilo, iz radovednosti ali iz začudenja. Erazem se je le naglo ozrl po cerkvi, pogledal je gori, kjer je sedela sodnikova Anka, potem pa začel mirno in pogumno govoriti.

—Bratje in sestre v Kristusu! Videl sem in slišal sem, kako ste nevoljni, da se danes ne izvrši tisto cerkveno opravilo, ki je imenujete sv. mašo. Naučili so vas in vtepli so vam zmenje, da mašna daritev je zaradi tega, ker se opravlja ali daruje, koristi ne le duhovniku, ki jo opravlja, marveč tudi vsem tistim, ki se je udeležijo, celo tistim, ki niso prisotni ali nanjo vsaj mislijo in tistim, ki jo dajo po duhovniku opraviti. Učili so vas, da je mašna daritev koristna ne le za telesno srečo in blagor, temveč tudi za odpuščanje grehov živih ljudi in za odrešenje duš iz vic. Tako so vas naučili. Jaz pa vam pravim, bratje in sestre v Kristusu, da to ni resnično in nič vam ni treba jeziti se, da je vaš dušni pastir pozabil na današnjo mašo. Ko je naš Zveličar postavil zakrament sv. večerje, ni postavil maše in ni postavil mašne daritve. Tisti večer, ko je Jezus Kristus postavil sv. obhajilo, ni daroval svojega telesa in svoje krvi, temveč je le ukazal jesti in piti kruh in vino. Sele drugi dan, na Veliki petek, je svoje rešnje telo daroval za naše grehe na križu in tam prelil svojo rešnjo kri. Kristus nam je enkrat za vselej dobil večno odrešenje in s to edino daritvijo za vekomaj storil popolne vse tiste, ki vanj verujejo. Kristus pri postavljanju svete večerje tudi ni ukazal, da naj kdo je njegovo telo in prije njegovo kri zase in za druge, temveč je ukazal, naj vsakdo sam zase oboje uživa. Kdo ima pravico preminjati

ukaze Kristusa? Te pravice nima ne papež ne kak drugi duhovnik. In vendar si vaš župnik lasti pravico, da za vas opravlja daritev. Jezus Kristus je opravil pravno daritev na križu, vaš duhovnik pa pravi, da Kristusova daritev ne zadostuje, da bi se ž njo pridobilo odpuščanje grehov, nego da mora on to daritev božjega Sina spolniti z mašo. Ali se vam ne zdi, da je to žaljenje našega Zveličarja? Kristus nam je v svojem testamentu z jasnimi besedami razodel svojo voljo. In če se človeški testament, ako je oblastveno priznan ne sme ovreči in mu ne sme nihče kaj prideti, kako se morejo umrljivi ljudje predrzniti, da spreminjajo čiste besede testamenta, ki ga je napravil sin božji? Kristus je večna modrost in resnica in zato se moramo držati samo tega, kar je on učil, ne pa tega, kar uče sedajni duhovniki.

Iz božje cerkve se mora to vse odstraniti in ohraniti le to, kar je Kristus sam zapovedal in postavil, saj le s tem bomo Kristusu pokorni, le tisti so njegove ovčice, ki poslušajo njegov glas in ne gredo za tujcem, ki ni pastir, temveč le najemnik. To, bratje in sestre, sem vam povedal, da spoznate zmotne, katere vas uči vaš duhovnik, da spoznate čisti nauk Izveličarjev in da spoznate, zakaj vam ni treba žal biti, da danes ni bilo maše. Gospod bo di v vami na vseh vaših potih.

Smrtna tišina je vladala v cerkvi. Ljudje so kar strmeli. Samo zdaj in zdaj je kdo malo pokimal, kakor bi hotel Erazmovim besedam pritrditi, vsi pa so poslušali z napeto pozornostjo in vsi pogledi so viseli na Erazmu, tudi ko je zapustil prižnico in odšel iz cerkve. Se le ko je bil zunaj, so ljudje vstali in zdaj je tudi zašumelo po cerkvi, kakor se nikdar prej. Sodnikova Anka pa je, obrnivši se z jasnimi očmi h gospej Angeli, vzkliknila: Ali ni bilo to lepo? Ali se vam ni zdelo, kakor da je prišel sv. Duh v cerkev?

Erazem si nikakor ni domisljal, da je s svojim govorom že dosegel kak uspeh. Rimski nauki so bili tekmo stoletij prešli ljudstvu v kri in meso. Ljudstvo ni o teh naukih nikdar premisljalo, niti o najvažnejših ni imelo jasne pojma, kaj se kaj sodbo ali prepričanje. Erazem si je hotel s svojim govorom, v katerem je v naglici o črtal nekaj tistih naukov, po katerih se je protestantizem razločeval od katolicizma, samo vrata odpreti v hišo kmetškega ljudstva in med ljudmi vzbuditi željo, da se o Kristusu in njegovih naukih pouči in jih spozna. In ta svoj namen je popolnoma dosegel.

Vsako prosto uro je porabil Erazem, da je hodil po vsem od hiše do hiše in ljudem razlagal evangelijske resnice ter jih opozarjal na vse to, v čemer se je rimska cerkev oddaljila od Kristusovih naukov. Časih je izostal kar po več dni in tedaj so ljudje hodili vpraševati v grad, kdaj se vrne, tako težko so ga pogrešali.

Polhovgrški župnik se za to versko gibanje ni dosti menil. Bilo mu je najljubše, da so mu ljudje plačevali, kar so bili dolžni, naj verjamejo kar hočejo, in je bil zadovoljen, da so njegova v miru puščali.

Vrhnški župnik Jurij Kozina pa ni bil tako makomaren, kakor njegov polhovgrški tovariš. Čim so se začele pojavljati posledice Erazmove in Magajnovne agitacije, čim so ljudje nehali hoditi k maši, ali se branili obhajila samo v eni obliki ter niso več hodili k spovedi, je začel vrhnški župnik borbo proti novemu gibanju in

pomagali so mu pri tem menihi iz Bistre. Vsa nedeljo in vsak praznik je na vseh prižnicah grmelo in treskalo proti krivovercem in sovražnikom Kristusovim, kakor so imenovali pristaše Magajnovne in Erazmove, a s tem se je ljudstvo samo vspodbodilo, da je s toliko večjo vnetostjo začelo pretresati verska vprašanja in se čim tesneje oklepali te ali one stranke. Kmalu so bila verska nasprotstva prikipela do viška in ogenj ki se je širil po vsi Notranjski, je postal tak, da je celo patra Celestina v Bistriškem samostanu spreletala groza, kadar ga je ugledal.

Protestantsko gibanje na Kranjskem je bilo v tistem času v najbolj kritičnem stadiju. Dasi je bilo že staro skoro sedemdeset let, vendar doslej ni bilo zakonito priznано. Začelo se je bilo že na koncu 16. stoletja. Kranjska je bila izza davnih časov v tesni zvezi z Italijo in Nemčijo in vsak duševni pojav v teh deželah je našel na Kranjskem živahen odmev. Krivoverstvo, kakor se je tedaj imenovalo vsako nasprotovanje rimski duhovščini, je na Kranjskem vedno cvetelo in komaj se je začelo v Nemčiji reformacijsko gibanje, že se je pojavilo tudi na Kranjskem. Prvotno je bilo to gibanje naperjeno samo proti taktirnim nad vse gnili in korumpiranim razmeram v cerkvi. Skofje so duhovniške službe prodajali in duhovniki so ljudstvo odirali brez usmiljenja. Za denar so odpuščali grehe in za denar dovoljevali celo hudodelstva. Slepili so pri testamentih in pri pogodbah. Duhovniki so imeli svoje gostilne in svoje prodajalne in se bavili z vsem prej, nego z dušnim pastirstvom. Ziveli se do skrajnosti razuzdano, se pretepali med seboj in s kmetijskimi fanti in sploh uganjali vse mogoče grdobije. Večinoma jih je ljudstvo tako sovražilo, da so se le oboroženi upali iz svojih domov. Marsikateri župnik je dal svojo župnijo v najem in je v kakem mestu užival svoje dohodke. Na Gorenjskem so bile različne župnije podeljene rimskim vlačugam, priležnicam papeža in kardinalov.

Ta vlačuge so dobivale vse župnijske dohodke, službe pa je namesto njih opravljal kak najemnik. Največja nevolja pa, je med ljudstvom vladala zaradi pravne izpričenosti duhovščine. Vsak duhovnik je imel svojo priležnico, včasih pa jih je imel tudi po več. V sled tega se je zahtevalo, da mora vsaka ženska, ki prebiva v hiši katkega duhovnika, nositi nekak sramotni znak, kakor so morali nositi Židje rumen trak.

Reformacijsko gibanje na Kranjskem je našlo svoje prve pristaše med mestjani in med poštenimi duhovniki. Razširjalo se je jako hitro. Že leta 1522 je Ferdinand I. strogo prepovedal vse prepovedi v protestantskem smislu in tudi tiskanje in prodajanje, čitanje in prepisovanje protestantskih knjig. A to ni nič pomagalo. Prav duhovniki so najbolj delali za protestantizem in mnogo redovnikov in redovnic je zapustilo samostane in stopilo v zakonski stan.

Nasprotniki protestantskega gibanja so bili samo katoliški knezi, ki so se bili l. 1524 v Regensburgu domenili, da zatro protestantizem v svojih deželah z vso silo. Dne 20. avgusta 1527. je Ferdinand izdal svoj patent proti novim naukom: kdor kaj uči, kar je v nasprotju z nauki rimske cerkve, je krivoverec in se kaznuje na telesu in na življenju, njegovo imetje zapade vladarju, dotičnik postane človek brez časti, ki ne more nobene službe o-

pravljati, ne sme ne prodajati ne kupovati, ne sme izvrševati nobene obrti, ne tožiti, ne testirati, ne podedovati, njegova hiša se podere in njegovo truplo se ne pokoplje v blagoslovljeni zemlji.

Zdaj so hodile po deželi posebne komisije, ki so kaznovale krivoverce, sežigale knjige, odstavljale duhovnike, ki so učili protestantske nauke, in neusmiljeno praganjale vse, ki so se kdaj zagrešili proti rimski cerkvi in njenim služabnikom.

In vendar ni to imelo drugega uspeha, kakor da se je sovražstvo proti papistom še poglobilo in se obrnilo tudi proti vladarjem. Ferdinand I. je bil primoran izdati 3. septembra, 1546. patent, s katerim je ukazal, uničiti vse njega in njegovega brata Karola zasramujoče spise, s katerimi so bile vse dežele preplavljene, in razširjevalce kaznovati.

Reformacijsko gibanje je med tem že zadobilo določno versko obliko. Na državnem zboru v Avsburgu je bila 25. junija 1550. predložena cesarju spomenica, v kateri je bil označen razloček med rimsko vero in med evangelijskimi nauki — takozvana avgsburška konfesija. Tudi zastopniki Kranjske dežele na državnem zboru so se izrekli za avgsburško konfesijo in jo takorekoč v imenu kranjskega prebivalstva sprejeli za svojo. Že naslednje leto sta kanonik Primož Trubar in Pavel Wiener v Ljubljani oznanjala nauke sv. obhajila v obeh oblikah. Skof Tekstor, prijatelj Loyolov, je dosegel, da so bili vsi glavni pomočniki Trubarjevi, duhovniki in posvetnjaki, vrženi v ječo in Trubarju se je le slučajno posrečilo pobegniti. Ali protestantizem na Kranjskem s tem še ni bil ubit. Trubar je pobegnil v Nemčijo in tam položil temelj slovenski književnosti ter z literarnimi deli pospeševal protestantizem, doma pa so se našli novi močje, ki so nadaljevali njegovo delo.

Kranjski deželni stanovi, ki nekaj časa niso nič kaj prijazno

gledali reformacijskega gibanja, so naposled vendar sprevideli, da ima jako zdravo jedro in so je začeli krepko podpirati. Opozarjajoč vladarja, da nauki rimske cerkve dostikrat nasprotujejo Kristusovemu nauku, so zahtevali versko svobodo za toliko časa, da splošen koncil poravnata nastala nasprotja. Zahtevali so, naj se duhovniki ne vtičajo v posvetne zadeve, zahtevali so, naj verniki sami volijo svoje dušne pastirje, naj se odpravi celibat, naj se pri delitvi zakramenta namesto latinskega jezika rabi domači jezik, naj se odpravi romanja, naj se nadzira gospodarstvo samostanov in naj se skrbi, da bodo duhovniki spodobno živeli in vestno izpolnjevali svoje verske dolžnosti.

Dalje prihodnjič.)

Vesti o vojnih vjetnikih. Iz ruskega vojnega vjetništva sta se oglasila Josip Kocmur in Anton Bevc. Njiju naslov je: Kokana v Turkestanu. — Dalje se je po petih mesecih oglašil iz ruskega vjetništva Ivan Gabrilan, sin znanega gostilničarja Mihaela Gabrijana iz Adlešić pri Črnomlju. — V ruskem vjetništvu je umrl Ivan Polar, doma iz Žužemberka na Dolenjskem; njegov brat Jož Polar pa se je oglašil iz italijanskega vjetništva.

Iz italijanskega vjetništva piše praporščak dr. Radovan Brenčič prijatelju: Godi se mi dobro. Z nekim drugim praporščakom stanujeva v prijetni sobici in prav nič se ne dolgočasiva. Dr. Brenčič se nahaja v Ceseni. Dopisnica je rabila skoraj en mesec.

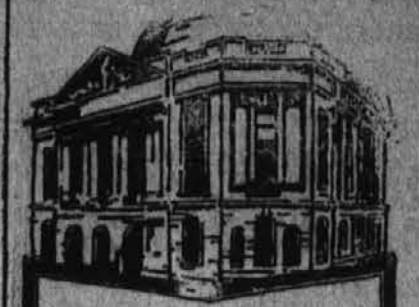
Volov ni hotel dati. Mlinar Ivan Skubic iz Ivanje gorice je bil pri okrožnem sodišču v Novem mestu obsojen na en teden strogega zapore in 100 K globe, ker ni hotel dati vojaški upravi para volov, kakor mu je naročilo županstvo.

Iz vlaka vržen denar. Na progi med Mariborom in Grad-

cem so našli skatijo, v kateri je bilo 8340 kron. Brez dvoma je kdo ta denar vrget iz vlaka.

V Ajdovščini je umrl znani krošnjar Lovro Bavčar iz Sela pri Batujah.

V Ljubljani je umrl Ivan Valenčič, potnik tvrde Koročan.

NE VELJA VEČ VČASIH MANJ.

Kadar pošljate denar v staro domovino, vprašajte za ceno pri The Cleveland Trust Co.

Začuden bodete, kako malo mi računamo.

Toda mi garantiramo varnost, mi imamo \$50.000.000 za garancijo. Naš resit vas popolnoma obvaruje vsake škodo.

The Cleveland Trust Company
Cor. 115, 6th St. Cleveland, O.

John E. Cass

lekarnar.

Collinwoodskim Slovenceim v naznanje!

Mi imamo sedaj uposlenega Slovence v naši lekarni, da nam pomaga pri naši hitro naraščajoči trgovini s Slovenci. Imamo v zalogi popolno vrsto zdravil in kemikalij. Zastopstvo za Columbia grafonele in plošče. (Fri-5-5)

JOHN E. CASS, lekarnar.

15519 Waterloo Road. Stop, 117 Shore Line.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. blizu E. 9th St.

KRONIČNE IN KRYNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO

Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANATORIJIH V EVROPI

Uradne ure:
9. u. do 4. pop.
7. sveč. do 8. sveč.
10. do 12. dop. ob nedeljah.

Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

MLEKO

Najboljše pasteurizirano mleko, dobite pri Frank Jerić 1166 E. 60th St. Prodaja se na drobno in debelo. Svoji k svojim!

NEDELJSKI IZLETI

APRIL 16.
Je prvi prijavljeni NEDELJSKI IZLET na Nickel Plate Road do vaših točk v okrožju 100 milj.
25c do \$1.00 ZA SEMINTJA.
Za informacije se obrnite na E. A. AKERS, agent 733 Euclid Ave. Cleveland, O.

Priporočilo

Vsem cenjenim Slovenceim in Slovenkam se najtopleje priporočam v nakup vsakovrstne ženske in otročje gotove oprave kakor: fine ženske in otročje spomladanske suknje, obleke z žeketom, princes obleke, kiklje, bluze, fine šlingane obleke za deklice, ženske in otročje slamnike, itd.

Vse blago kupljeno pri meni je sveže, trpežno, fino izdelano in iz najboljšega blaga. Cene vsemu blagu so, kakor po navadi pri meni vedno nižje kakor kje drugje. Pridite in prepričajte se.

Pri tej priliki iskreno želim vsem cenjenim Slovenceim in Slovenkam, vesele velikonočne praznike.

Za obilen obisk in podpiranje mojega podjetja se vam najtopleje priporočim

BENO B. LEUSTIG

6424 St. Clair Ave. blizu Addison Rd.